

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De eisdem, Sermo XLII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-50232)

nite benedicti patris mei , percipite regnum quod vobis paratum est ab origine mundi. Qui dederit esurienti panem, dabit sibi regnum : negabit sibi fontem vitae, si tui aqua calicem qui negarit. Amore pauperis Deus suum regnum vendit : & ut emere illud omnis homo possit, fragmentum panis ponit in premium, quia vult habere omnes , qui tantum petit premium , quantum hominem scit habere. Deus regnum suum fragmento panis vendit : quis excusare poterit non eimentem , quem tanta vilitas venditionis accusat ? Fratres, prandium nostrum sit pauperis cœna , ut mensa Christi nostrum paretur in prandium; promittente ipso, cum dicit ; Manducabis in mensa mea in regno meo. Fratres , sint deliciae pauperum nostra ieunia , ut temporale ieunium nostrum in æternas possit nobis delicias immutari. Homo dando pauperi das tibi ; quia quod pauperi non dederis, habebit alter. Tu solum quod pauperi dederis, hoc habebis.

Luc. 11.

De eisdem , Sermo XLII.

Ieiunij bona fratres, prout potuimus superiori sermone perstrinximus , & quod esset oratio cognata ieunio, patefecimus ipsa conclusione sermonis. Sed quia ieunium sine misericordia deficit, ieunium sine pietate ieunat , sine miseratione infirmatur oratio, oratio sine largitate lassescit; reficiamus nostrum misericordiae exhibitione ieunium ; orationem nostram pietatis erigamus auditu, adhibeamus ieunio misericordiam patronam ; quia fames est , auaritiae ieunium sine misericordia ; cupiditatis pena est, sine pietate ieunium ; vltio, non deuotio est, non Deo ieunare , sed falloculo ; atrerere se abstinentia , & hydropi cupiditatis inflari ; exonerare ven-

• trem

trem cibis, & mentem pecuniae pondere prægraueare. Ipsum se redigit in sacculum, qui pecuniam ne-
scit prorogare, sed claudere: iste alienorum custos,
non dominus est suorum, quia parat alij, negat sibi,
cum misericors eroget, quod auarus opprimit. Est
ager cultus sine semine, sine miseratione ieiunans.
Ager cultus caret sentibus, vitat gramina: euadit to-
tum quod est negligentiae, quod est squalloris, sed si-
cut sine semine fit sterilis, ipso cultu fructum non
dat, dat laborem, & ad bonam frugem non valet
peruenire: ieiunans ita excusat animam, purgat sensus,
cor mundat, abscedit vitia, eradicat crimina, dat
menti cultum, corpori dat decorum, sed sine miseri-
cordia ad fructum vitae non peruenit, ad salutis præ-
mium non vadit. Quod est sine rege aula regia, hoc
est sine largitate ieiunium. Aula regis fulget auro,
nitet marmore, picturis splendet, gradescit spatiis, le-
uatur culmine, amœnatur viretis, ipso terribilis est
secreto: sed sine rege honorem non habet, caret glo-
ria, est vacua solitudo, est clausa eremus, est horribilis
solitudo: sic ieiunium lucet innocentia, radiat casti-
tate, fulget aetu, pingitur moribus, incessu micat,
sanctitatis toto magnificatur ornatu: sed sine miseri-
cordia gloriam non habet, mercede caret, palmam
non tenet, perdit fiduciam supplicandi, impetrandi
meritum non capessit: attestante scriptura, quæ dicit;

Pron. 21. Qui claudit aurem ne audiat infirmum, & ipse cla-
Iuxta mabit, & non erit qui exaudiatur. Quomodo petet
LXX. misericordiam, qui negarit? Iudicium, inquit, sine
misericordia fiet illi, qui non fecerit misericordiam,
Psal. III. misericordiam qui non dat alteri, tollit sibi. Miseri-
cordia sibi erit, qui spargit pauperi. Dispersit, inquit,
Psal. 125. dedit pauperibus, iustitia eius manet in sæculum sæ-
culi. Misericordiam qui seminat inopi, sibi metet.

Qui

Qui seminant, inquit, in lachrymis, in gaudio metent. Non sic imber infundit terram, quomodo ieiunium lachrymæ rigant pauperum. Homo in lachrymas pauperum iacta semina ieiunij tui: quia siccantur ieiunij virtutes, arescant ieiunantium messes, quæ pauperum fletibus non fuerint irrigatae. Cæli pluviæ infundit terram; lachrymæ pauperis cœlum rigant. ergo sicut cœlum, & expectat de ploratu pauperum vice roris, quia misericordia arat cæli campos. sulcos dicit, pietas per superna, illuc misericordia seminat; quia quæ suscepit manus pauperis, ibi metit, ibi segetem colligit, qui semen suum pauperi considerit hic serendum. Beatus cui seminanti sic æterna horrea perpetem præparantur ad vitam. Hunc sententem B. Apostolus prescribebat, cum diceret; Hoc autem dico. Qui parcè seminant, parcè & metet; & qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet: vnuquisque sicut proposuit cordi suo, non ex tristitia aut ex necessitate: hilarem enim datorem diligit Deus. Magna sunt opera domini, sed magnitudinem præcellit misericordia magnitudo, nam quum dixisset Propheta; Magna opera domini, adiecit alibi; Misericordia eius super omnia opera eius. Misericordia fratres implet cœlum; replet terram: domine, inquit, in celo misericordia tua. Et id est ipse; Misericordia domini plena est terra. Et re vera fratres, periisset totū quod Deus fecerat, nisi misericordia subuenisset; culpa & vltio quicquid in hunc mundum venerat, auferebat; quia & fragilitas semper tendebat ad lapsum, & cogebatur ad vindictam semper censura iudicantis. Sic angelus deiicitur e cælo; sic de paradiſo exulat homo, sic mundus diluvio deleatur, sic gentes confunduntur linguis, dantur gladio, sic exuruntur vribes incendio diuino, sic ex Aegypto plebs educta in

2. Cor. 9.

Psal. 110.

Psal. 144.

Psal. 35.

Psal. 32.

Esa. 14.

Genes. 3.

Genes. 7.

Genes. 11.

Genes. 14.

Gen. 19.

K

eremo

Exod. 19.

Num. 16. eremo occulebatur , sic terra hians vorat popu-
Matt. 24. lum:& ne multis, sic Iudæam vltor Christi sanguinis

Romanus deleuit exercitus. Hæc est Christi magna, larga, sola misericordia, quæ iudicium omne in diem seruauit vnum , & homini totum tempus ad pœnitentiæ deputauit inducias , vt quod de vitiis infantia suscipit, rapit adolescentia, inuadit iuuentus , corrigat vel senectus : & de peccato vel tunc pœniteat, quando sentit iam se non posse peccare , & tunc saltem, reatum deserat, quando illum reliquerit iam reatus: faciat de necessitate virtutē moriatur innocens, qui totus vixit in criminē. Hinc est quod Propheta ad misericordiam currit totus, quia fiduciā de sua iustitia non habebat. Miserere, inquit, mei Deus secundum

Psal. 50. magnam misericordiam tuam. Et quare magnā? quia misericordia tua, inquit, magna est super me, & eruisti animā meā ex inferno inferiori. Et si Deus reddit per misericordiā, quod per iudiciū deperierat, homo tibi quid stare, quid constare sine misericordia tu putabas?

Gen. 18. Probatum est ergo tibi non iejunium solum , sed omnes sine misericordia mutare virtus es. Abraham cœlestis conuiuij principem humanitas ardens Deo impensa perficit : nam quia duos cum Deo terrenam suscepit ad mensam, orientis & occidentis populum mensam suscepit ad cœlestem. Venient, inquit, ab oriente & occidente , & recumbent cum Abraham,

Gen. 19. Isaac, & Jacob in rego cœlorum. Loth quia hospitio suscepit angelos, iudicium præuenit. Hinc gehennam vicit in carne : misericordem nescit diuinus ignis exurere. Facit ergo misericordiam qui vult gehennæ incendium non timere. Denique veniens Christus antè de misericordia disputat, quam iudiceret

Matt. 25. de reatu. Cum federit , inquit, super thronum gloriæ suæ, dicet: Esuriui, & nō dedistis mihi manducare.

Non

Non dixit occidistis, furtum fecistis: sed esuriui ego,
 & non dedistis mihi manducare: De criminе non
 præstabit cauſas, cui de misericordia causa cōſtabit.
 Quare? quia date eleemosynam, & ecce ſunt vo- Luc. 11.
 bis omnia munda. Non iudicabitur de culpa, cui de
 largitate laus defertur à iudice: vindictam non exi-
 git, humanitatis debitum qui fatetur. Esuriui, in-
 quid, & non dedistis mihi manducare. Manducat
 Deus in cœlo panem, quem percepert pauper in
 terra. Quamdiu fecistis vni ex minimis iſtis, mihi fe-
 cistiſ. Da ergo panem, da potum, da vſtimentum, da
 tectum, ſi Deum debitorem, non iudicem viſ habere:
 nihil nos docebit in terra, ſi nobis in cœlo misericor-
 dia ſit patrona.

Matt. 25.

De oratione, iejunio, & eleemosyna, Sermo XLIII.

POpulis populariter est loquendum, communio
 compellanda est sermone communi, omnibus
 necessaria dicenda ſunt more omnium, naturalis
 lingua chara simplicibus, doctis dulcis, docens lo-
 quatur omnibus profutura: ergo hodie imperito ver-
 bo veniam dent periti. Tria ſunt, tria fratres, per quæ
 ſtat fides, conſtat deuotio, manet virtus; Oratio, Ie-
 iunium, Mifericordia. Quod oratio pulsat, impetrat
 iejunium, mifericordia accipit. Oratio, Mifericordia,
 Ieiunium, ſunt hæc tria vnum, dant hæc ſibi inuicem
 vitam. Eſt namque orationis anima iejunium; ieju-
 niſ vita mifericordia eſt. Hæc nemo reſcindat; ne-
 ſciunt separari. Horum qui vnum habet, iſta qui ſimul
 non habet, nihil habet. Ergo qui orat, iejunit; qui
 iejunit, misereatur; audiat petentem, qui petens
 optat audirit; auditum Dei aperit ſibi, qui ſuum
 ſupplicantis non claudit auditum. Ieiunium iejunator
 intelligat, esurientem ſentiat, qui vult Deum ſentire

K 2   quod